

F. t. l. vedr. friskoler og private grundskoler m.v.

aktstykke at nedsætte procentandelen med virkning for 1997, jf. nedenfor om aktstykke, før den nye beføjelse til at stille garanti udnyttes. Det er således ikke hensigten, at hypotekbanklån helt skal erstatte realkreditlån og egenfinansiering, men alene udgøre et supplement hertil, hvis størrelse løbende kan afpasses de aktuelle lånemuligheder.

Erfaringer fra de frie kostskoler og erhvervsskolerne tyder på, at andelen af skoler, der kan leve op til kriterierne for at få lån, er forholdsvist begrænset. I alt er der indtil nu givet tilsagn til 11 af disse skoler. På de frie skolars område forventes der på de givne vilkår at være relativt få skoler, der kan opnå lån.

Betingelserne for at yde garanti er for øjeblikket, at skolens økonomi og likviditet tillader, at afdrag og forrentning på hypotekbanklånet samt på nyoptagne realkreditlån og eventuelle andre nye lån kan rummes inden for driften, selvom skolen mister op til én procent af indtægtsgrundlaget. Desuden skal skolens likviditet efter belåningen udgøre mindst 90% af den kortfristede gæld. Endelig stilles der krav til elevtalsudviklingen målt over de seneste 5 år.

Selv om en skoles økonomi vil kunne leve op til kravene, vil ikke alle skoler kunne anvende lånemuligheden til at finansiere en udvidelse. Dette gælder specielt i byerne, hvor friskole-, gymnasie- og hf-lovenes bestemmelser om, at en skole skal udgøre en geografisk og bygningsmæssig enhed, forudsætter, at fysiske udvidelsesmuligheder i umiddelbar tilslutning til skolen er til stede.

Det skal understreges, at kun den skole, der opnår lån, vil opnå en lettelse i udgifterne på grund af den lavere forrentning af lånet. Der stilles ikke forslag om ændring af bygningstaxametre i anledning af lovforslaget.

Beskrivelse af ordningen

Hypotekbanken kan yde skolerne lån, der afdrages som annuitetslån og forrentes med en rentesats, der fastsættes på grundlag af Hypotekbankens lånerente. Desuden betales administrationsbidrag og garantiprovision. Lånenes løbetid er op til 30 år. Renten tilpasses til det aktuelle renteniveau hvert 5. år. Lånene sikres ved garanti stillet af Undervisningsministeriet. Garantiforpligtelsen sikres ved, at Undervisningsministeriet får adgang til modregning for træk på garantien i skolernes tilskud. Hvis Undervisningsministeriet indfrier garantien, vil der straks blive foretaget modregning i skolens tilskud. Hvis skolen i øvrigt ikke kan indfri ministeriets krav, vil ministeriet anmode om betalingsstandsning eller konkurs.

Undervisningsministeriets garanti til Hypotekbanken gives på vilkår som selvskyldnerkaution for

alle ydelser på lånene, herunder for administrationsbidrag og garantiprovision.

Garantien gives kun, hvis investeringsudgiften står i rimeligt forhold til skolens indtægtsgrundlag og samlede økonomi, herunder eventuelle nye låneforpligtelser i forbindelse med den nye investering. Undervisningsministeriet vil opstille objektive, forretningsmæssige kriterier for at stille garanti, så der ikke bliver tale om overinvestering i forhold til fx. antal årselever. Hermed bliver det afgørende for långivningen, om skolen har grundlag for at videreføre virksomheden på det niveau, der er tilsigtet med investeringen. Kriterierne vil desuden indebære, at en nyoprettet skole ikke vil kunne opnå garanti og dermed lån. Der vil som hovedregel ikke blive givet garanti for lån til køb af fast ejendom.

De nærmere vilkår for at stille garanti fastsættes af undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren. Når vilkårene er fastlagt, forelægger finansministeren et aktstykke for Finansudvalget om de nærmere vilkår for selve lånene i 1997. Undervisningsministeren kan kun dispensere fra de fastsatte vilkår ved forelæggelse for Finansudvalget. Undervisningsministeren vil ikke udnytte sin beføjelse til at stille garanti for lån i Hypotekbanken, før Finansudvalgets tilslutning til vilkårene foreligger. Fra og med 1998 vil vilkårene fremgå af de årlige finanslove.

Lovforslagets administrative og økonomiske konsekvenser m.v.

På finansloven for 1996 er der afsat en garantiramme på 250 mio. kr. til erhvervsskoler og frie kostskoler, og der er budgetteret med tab på garantier på 2 mio. kr. Det er vanskeligt at vurdere skolernes lånebehov og -muligheder, men det skønnes indtil videre, at ordningen kan udvides til at omfatte de frie grundskoler og private gymnasier inden for disse økonomiske rammer.

I 1997 forventes der maksimalt udstedt garantier for henholdsvis 125 mio. kr. til erhvervsskoler, 75 mio. kr. til frie kostskoler og 50 mio. kr. til frie grundskoler og private gymnasier, studenterkurser og hf-kurser.

Der forventes ikke administrative og økonomiske konsekvenser af lovforslaget i øvrigt, men eventuelle merudgifter vil blive afholdt inden for Undervisningsministeriets rammer.

Lovforslaget skønnes ikke at have erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Lovforslaget skønnes ikke at have miljømæssige konsekvenser.

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.